

ادامه از صفحه اول

سیاست خارجی دولت سیزدهم در خلیج فارس

۱۳- نگرانی از توان دفاعی و هسته‌ای ایران در منطقه. ۱۴- متهم‌کردن ایران به تلاش برای احیای امپراتوری به منظور دامن‌زدن به موضوع ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی. ۱۵- مخالفت عربستان با امضای برجام و احیای آن به دلیل نگرانی ازدست‌دادن جایگاه خود در سیاست خارجی آمریکا. ۱۶- دخالت دولت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای با توجه به جنین شریایی بدیهی به نظر می‌رسد که دیوار بی‌اعتمادی میان دو کشور ایران و عربستان بلند باشد؛ اما اگر دولت سیزدهم درصد گسترش روابط با همسایگان جنوبی در منطقه خلیج فارس است، تنش‌زدایی و اعتمادسازی در روابط دو کشور مستلزم قبول برخی از واقعیت‌ها از سوی هریک از طرفین و برداشتن گام‌های عملی برای بهبود روابط از سوی هر دو طرف است که در ادامه به آن اشاره خواهد شد: ۱- پذیرفتن این واقعیت از سوی جمهوری اسلامی ایران که ماهیت دست‌نشانده‌گی همراه با فقدان پایگاه مردمی سبب شده است تا دکترین امنیتی برای چنین دولت‌هایی اتکا به بیگانگان به‌ویژه آمریکا باشد. ۲- در مقابل کشورهای حاشیه خلیج فارس به‌ویژه عربستان نیز با توجه به ماهیت متفاوت سیاست خارجی ایران در قبال غرب و عدم اعتماد به ساختار امنیت منطقه‌ای با مشارکت آمریکا اختلاف نظر با ایران را پذیرد. ۳- ایران و عربستان رقابت خود در قبال تحولات منطقه را براساس بازی با حاصل جمع صفر کنار گذاشته و پذیرش این اصل که امکان حذف طرف مقابل امکان‌پذیر نیست. ۴- تلاش دو کشور برای حل بحران‌های منطقه‌ای و برقراری ثبات در مناطقی مانند یمن، سوریه، عراق، لبنان و حتی افغانستان پس از به قدرت رسیدن مجدد طالبان. ۵- کاستن از رقابت ایدئولوژیک میان دو کشور. براساس دو گفت‌مان شیعی و سلفی. ۶- تنظیم روابط دو کشور براساس معیارهای پذیرفته‌شده بین‌المللی یعنی سه اصل عدم مداخله، احترام به حق حاکمیت طرف مقابل و عدم مداخله در امور داخلی کشورهای یکدیگر. ۷- اجتناب از بررت‌کردن شکاف‌های فرهنگی و مذهبی و مینا قراردادن اسلام به‌عنوان مهم‌ترین عامل وحدت‌آمیز در روابط دو کشور. ۸- اجتناب طرفین از استفاده گروه‌ها در کشور مقابل و درنظرگرفتن آنها به‌عنوان شهروندان قانونی کشور مقابل. ۹- گسترش روابط اقتصادی و حتی در صورت امکان ایجاد یک منطقه آزاد تجاری در منطقه. ۱۰- گسترش توریسم در هر دو حوزه سیاحتی و زارتی. ۱۱- فعال‌کردن نهادهای غیردولتی در روابط دو کشور به‌ویژه نهادهای دانشگاهی. ۱۲- اجتناب طرفین از طرح مسائلی در سیاست خارجی که سبب افزایش بی‌اعتمادی و ایجاد تنش می‌شود. ۱۳- برطرف‌کردن نگرانی کشورهای منطقه از موضوع توان دفاعی ایران به طرق مختلف از سوی جمهوری اسلامی ایران. ۱۴- حفظ امنیت مراکز دیپلماتیک براساس کنوانسیون‌های پذیرفته‌شده بین‌المللی در کشورهای طرفین. ۱۵- استفاده از ظرفیت کشورهای مانند عمان، قطر و کویت برای بهبود روابط میان ایران و همسایگان جنوبی. ۱۶- تلاش ایران برای حضور در شورای همکاری خلیج فارس به‌عنوان عضو ناظر. ۱۷- تاکید بر حل بحران‌های منطقه‌ای از طریق کشورهای منطقه. ۱۸- تاکید ایران بر برنامه صلح هرمز به‌عنوان مبنایی برای روابط ایران و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس.

◀ **دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه اصفهان**

ضرورت بازگرداندن اعتماد عمومی

امیدواریم رئیس‌جمهور محترم با عمل به قول و قرارهای گذشته و عمل به سوگند ریاست‌جمهوری که پاسداری از قانون بخش اصلی آن است، نسبت به پیگیری حذف مواد خلاف قانون از آیین‌نامه اعضاشده اقدام کرده تا بدین‌وسیله اعتماد عمومی هزاران وکیل و کارآموز وکالت دادگستری اعاده شود.

اقشار مختلف مردم نیز از همین ابتدا امیدوار به عملی‌شدن وعده اعاده اعتماد عمومی ایشان شوند.

◀ **رئیس کانون وکلای دادگستری مرکز**

شرق؛ رئیس قوه قضائیه در رابطه با حقوق زنان در ایران از ضرورت بازنگری در برخی رویکردها، رفتارها و قوانین به نفع زنان و خانواده سخن گفته است. همین سخنان کافی است تا بارقه‌ای از امید در میان فعالان حقوق زنان روشن شود؛ زیرا این اولین‌بار است که ضعف و نقصان در رابطه با حقوق زنان از سوی عالی‌ترین مقام قضائی کشور مورد نقد واقع می‌شود؛ مقامی که می‌تواند در جهت اصلاح قوانین در این حوزه تأثیرات چشمگیر و ماندگاری بگذارد.

بسیاری از حقوق‌دانان و تحلیلگران سیاسی مدافع حقوق زنان معتقدند که قوانین موجود در ایران به نفع زنان نیست. برای نمونه، تفسیرهای حقوقی و فقهی از واژه «رج سیاسی» در قانون انتخابات ریاست‌جمهوری، ورود زنان به رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری را ممنوع کرده است. همچنین قوانینی همچون طلاق، دیه، ارث و حق حضانت فرزندان، زنان را در شرایطی نابرابر با مردان نگه داشته است. رئیس قوه قضائیه که با هیئت‌رئیسه کمیسیون اجتماعی مجلس دیدار ناشی از آن در کشور را امری ضروری دانسته و گفته است: مجلس و دستگاه قضا و نهادهای همچون شورای عالی انقلاب فرهنگی باید به طور جدی درباره مسائلی همچون حضانت، تربیت و دیگر موضوعات مرتبط تدبیر کنند که اگر پدر و مادری ناچار به جدایی و متارکه شدند، کمترین آسیب به زن و فرزندش وارد شود. اینکه سخنان محسنی‌آزهای در نهایت چه میزان معطوف به اصلاح حقوق خانواده خواهد شد و تا چه اندازه حقوق سیاسی زنان را بهبود خواهد بخشید، مشخص نیست؛ اما نباید فراموش کرد که در بحث حقوق خانواده هم قوانین به‌شدت نیاز به اصلاح دارند و کمک رئیس قوه قضائیه مهم‌ترین عامل در موفقیت احتمالی برای رفع تبعیض خواهد بود و توجه به برابری حقوق سیاسی هم از همین طریق قابل طرح شدن است.

حقوق زنان در قوانین مادر جایگاه دوم قرار دارد

همان‌گونه که پروانه سلحشوری، عضو فراکسیون زنان مجلس دهم، با اشاره به تقابل زن و مرد در دیدگاه‌های فمینیستی گفته بود، تحقق حقوق زنان با همراهی مردان میسر خواهد شد. سلحشوری با اشاره به وجود شکاف جنسیتی در ایران، خاطر‌نشان کرده بود: دیدگاه‌های فمینیستی زن را در تقابل با مرد قرار می‌دهد و رشد و پیشرفت زنان را بدون ارتباط با مردان تعریف می‌کند؛ اما تحقق حقوق زنان با همراهی مردان میسر خواهد شد. در واقع زنان در یک جامعه زمانی می‌توانند به حقوقشان برسند که مردان آن جامعه باور کنند همان‌گونه که زنان فرزندی خوب برای خانواده، مادری خوب برای فرزندان و شاگردی خوب برای مدرسه و

دیپلماسی

حمایت رئیس قوه قضائیه از اصلاح قوانین در حوزه زنان

آیا قوانین به نفع زنان تغییر خواهد کرد؟

دانشگاه هستند، می‌توانند یک سیاست‌مدار خوب، یک معلم خوب، یک

بزشک خوب و یک کارآفرین خوب هم باشند. این نماینده سابق با بیان اینکه حقوق زنان در قوانین ما در جایگاه دوم قرار دارد، تصریح کرده بود: حق طلاق، حق تحصیل، حق خروج از کشور و… با مرد است.

زنان درمقابل زنان

اما چرا کمک مردانه برای تغییر قوانین به نفع زنان لازم است؟ کافی است به عملکرد زنان در دوره‌های مختلف مجلس نگاهی بیندازیم. در مجلس فعلی ۱۶ نماینده زن حضور دارند که تاکنون موضوع خاصی در حمایت از زنان از خود نشان نداده‌اند و دغدغه تغییر قوانین به نفع زنان جایگاهی بین این زنان اغلب اصولگرا نداشته است. در مجلس دهم، ۱۷ نماینده زن حضور داشتند که تلاش‌های آنها احتمالاً به دلیل اصلاح‌طلب‌بودن به نتیجه نرسید و هرچه تصویب کردند به در بسته شورای نگهبان خورد و همراهی معاونت امور زنان روحانی با حضور مولاوودی با زنان مجلس در نهایت با اعمال نظر مردانه شورای نگهبان دستاوردی نداشت. دوران معصومه ابتکار هم که قابل دفاع نیست. در مجلس نهم هم نمایندگان زن در نقض حقوق زنان سنگ‌تمام گذاشتند؛ نگاهی به لوایح و قوانینی که امضای این ۹ زن در پای آنها بوده، نگاه‌ها را از کمیت متوجه کیفیت می‌کند. قانون حمایت از خانواده، اصلاح قوانین تنظیم جمعیت، قانون پذیرش دانشجو، قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست و بدسرپرست ازجمله قوانینی هستند که در مجلس نهم به تصویب رسیده‌اند. بر اساس ماده ۲۱ قانون حمایت از خانواده، نكاح موقت تابع موازین شرعی و قانون مدنی اجرا می‌شود و ثبت آن الزامی نیست مگر در سه مورد؛ باردارشد زن، توافق طرفین و طرح موضوع به‌عنوان شرط ضمن عقد. ماده ۲۳ این قانون در ابتدا مرد را آزاد گذاشته بود تا بدون رضایت همسر اولش ازدواج مجدد کند. پس از اعتراضات فراوان، این ماده تغییر کرد به این نحو که اختیار همسر دائمی دوم یا بیشتر برای مردان منوط به اجازه دادگاه پس از احراز توانایی مالی مرد و تعهد اجرای عدالت بین همسران است. مرد برای اختیارکردن همسر دائمی دیگر، باید اجازه کتبی زن اول را کسب کند. بر اساس تبصره ماده ۲۶ قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست و بدسرپرست، ازدواج چه در زمان حضانت و چه بعد از شکاف جنسیتی در ایران، خاطر‌نشان کرده بود: دیدگاه‌های فمینیستی زن را در تقابل با مرد قرار می‌دهد و رشد و پیشرفت زنان را بدون ارتباط با مردان تعریف می‌کند؛ اما تحقق حقوق زنان با همراهی مردان میسر خواهد شد. در واقع زنان در یک جامعه زمانی می‌توانند به حقوقشان برسند که مردان آن جامعه باور کنند همان‌گونه که زنان فرزندی خوب برای خانواده، مادری خوب برای فرزندان و شاگردی خوب برای مدرسه و

قلم شهید، شهیدِ قلم

از این نمادین‌تر نمی‌شد. پنجشیر صدا

می‌خواست. صدایی که پیامش را به گوش دنیای خواب‌آلوده برساند و نیز به گوش مردم خودش. صدایی که مثل قهرمان آن فیلم قدیمی بر سر دنیای مدعی فریاد برآورد: «آی…! ما هنوز زنده‌ایم!» و به گوش مردم افغانستان برساند که هنوز کار تمام نشده است. هنوز افغانستان تمام و کمال به چنگ دشمنان نیفتاده است. صدایی که بگوید افغانستان هنوز سلحشور دارد.

از این نمادین‌تر نمی‌شد. او هم‌رزم احمد شاه مسعود بود. روزهای جنگ را دیده بود. روزهای تسلط طالبان را دیده بود و روزهای سقوط طالبان را و روزهای برقراری حکومتی که بنا بود برای

خواست بکنند.

مناقشه عمومی تأمین سیستم اطفاء حریق Turbo Hydro Jet شماره مناقصه: PGSOC-LEC-TE-01663

شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی عام) در نظر دارد تأمین یک دستگاه THJ را از طریق مناقصه عمومی به تأمین‌کننده واجد شرایط واگذار کند، بنابراین از همه شرکت‌های معتبر دعوت می‌شود برای تهیه اسناد مناقصه تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۴ با ارسال نامه، اعلام آمادگی و فیش خرید اسناد را از طریق پست الکترونیکی ارسال کنند.

هزینه خرید اسناد: ۲,۰۰۰,۰۰۰ (دو میلیون) ریال
واریزی به حساب شماره ۳۸۱۱۳۴۰۳۱۳۳۵۷ بانک تجارت با شماره شبا ۳۸۱۱۳۴۰۳۸۱۱۳۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ IR۵۱۰۱۸ به نام شرکت نفت ستاره خلیج فارس (متقاضیان به منظور دریافت شناسه اختصاصی پرداخت می‌بایست با بخش خزانه امور مالی به شماره ۳۱۳۱۲۶۷۷-۰۷۶ و ۳۱۳۱۳۳۵۷-۰۷۶ تماس حاصل فرمایند.)

مهلت تحویل بسته پیشنهادی مناقصه: تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۰

محل تحویل بسته پیشنهادی مناقصه: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ محور بندرعباس به بندر خمیر، بلوار شهید سردار سلیمانی، میدان نفت، بلوار خود کفاییی، شرکت نفت ستاره خلیج فارس، امور حقوقی و قرارداده‌ا.

تلفن: ۰۷۶-۳۱۳۱۰۰۰۰ داخلی ۲۵۹۷

دورنگار: ۳۱۳۱۳۱۳۱-۰۷۶

کدپستی: ۷۹۳۱۱۸۱۱۸۳

ایمیل: Legal@pgsoc.ir

یادداشت

فهمیددشتی، مردی با انتخاب‌های متفاوت

بهمن احمدی‌امویی

خوش‌پوش، لجنخنده‌لب، صدای آرام و بسواد و عاشق ادبیات و شعر از ویژگی‌هایی است که تنها چند دقیقه صحبت‌کردن با فهمیددشتی نصیب می‌شد. هر بار که او را می‌دیدم دیدارش تازه‌تر می‌شد. چند بار او را در کابل و تهران دیدم و هر بار چیز تازه‌ای برای گفتن داشت. آخرین بار در تهران در دنبال کتابی از داستایفسکی بود. «همه آثار کلاسیک او را دارم و تنها همین یکی مانده که تکمیل شود.» آن‌قدر عاشق ادبیات بود که از کتابخانه احمد شاه مسعود کتاب دزدید: «هیچ‌کس جرئت نداشت به کتابخانه او دست بزند. ما من این کار را کردیم. دو کتاب از داستایفسکی به نام تسخیرشدگان و آوارگان و یک کتاب دیگر به نام شیطان‌ها و یکی هم به نام سیرت پیامبر.» (کتاب فرمانده مسعود، ژیل‌ا بنی‌یعقوب صفحه ۴۱۹).

حدود ۱۷ سال داشت که برای نخستین بار احمد شاه مسعود را از نزدیک دید، در خانه دایی‌اش عبدالله عبدالله. از همان زمان مسعود جایگاه ویژه‌ای در ذهن و قلب او پیدا کرد. بعدها شناس این را داشت که در هفته‌نامه کابل به مدیریتمسئولی احمد شاه مسعود تجربه روزنامه‌نگاری را آغاز کند. در پنج سال مقاومت اول در پنجشیر گزارشگر رویدادهای مقاومت شد و به تهیه فیلم‌های مستند از زندگی احمد شاه مسعود و مقاومت پرداخت. روزی که احمد شاه مسعود ترور شد، او در همان اتاق مشغول فیلم‌برداری بود و بر اثر آن انفجار به‌شدت زخمی شد. «فکر کنم اصلا سوآلی نپرسیدند و تازه خواندن سوآل‌هایشان از روی متن تمام شده بود. اشخاصی که بیرون بودند بعداً گفتند که صدای انفجار مثل پرتاب بمب از هواپیما بود. من ابتدا فکر کردم دوربینم مشکلی پیدا کرده است. تصور کردم دستم اشتباهی به قسمتی از دوربین خورده و موجب این صدا شده است. من نزدیک‌ترین شخص بودم و حدود ۳۰ سانتی‌متر با دوربینی که منفجر شد فاصله داشتم. ولی جهت انفجار را به سمت آمر صاحب برده بودند. دست‌ها، چشم و پاهایم به‌شدت زخمی شد» (همان، صفحه ۴۲۴).

در ۳۰ سال گذشته هفته‌نامه کابل را به یاد احمد شاه مسعود منتشر می‌کرد. برخلاف روال معمول آن سال‌ها هرگز تن به پول و پروژه‌های غربی نداد. به رغم اینکه می‌توانست با استفاده از سابقه و سواد و روابط خانوادگی خود به مقام و منصب و اداری‌های مالی برسد ترجیح داد کنار بماند و به‌عنوان یک روزنامه‌نگار، منتقد سیاست‌های روزمره دولت‌های افغانستان و غربی‌ها بشد.

افغانستان از دگرگیزی‌های قومی و مذهبی رنج می‌برد و فهم این را مهم‌ترین مشکل در مسیر دستیابی به یک حکومت دموکراتیک و همه‌شمول می‌دانست. عاشق آزادی بیان بود و در تمام این سال‌ها روزنامه‌نگاران زیادی را تربیت کرد و برای دفاع از روزنامه‌نگاری و آزادی بیان رئیس اتحادیه ملی روزنامه‌نگاران افغانستان شد.

با برآمدن دوباره طالبان و رسیدن دوباره آنها به کابل، در حالی که عمده دوستان و همکاران و اهالی رسانه و فرهنگ به دنبال راهی برای فرار از افغانستان بودند و به هر دری می‌زدند تا راهی برای بیرون‌رفت از این آشوب پیدا کنند، او بدون کلامین تردیدی راهی پنجشیر شد. گفت: من می‌خواهم به‌عنوان یک «عسکر» در خدمت احمد مسعود باشم. انتخابی متفاوت از دیگران. می‌دانست که در این راه عاقبتی نیست. «اگر کشته شدم به همه بگویید من با آگاهی این راه را برگزیدم.»

خبر

سیامک لطف‌اللهی درگذشت

● **شرق**؛ فرخ نگهدار در پیامی به روزنامه «شرق» از درگذشت سیامک لطف‌اللهی خبر داد: «مصاحبه کم‌نظیر امیرحسین جعفری با سیامک لطف‌اللهی را خواندم و یاد آن روزهای سرخوش و شوق‌انگیزی افتادم که با سیامک لطف‌اللهی داشتیم در زندان دو و سه قصر. نیم‌قرن بود که از او بی‌خبر بودم. پیغام کردم بینم چگونه می‌توانم از حال و روزش بیشتر مطلع شوم. خبر آمد که از طریق رفیق مشترک علی پاینده می‌توان پیادیش کرد. دلم می‌خواست روی خاطرات مشترک زندان، ازجمله درباره سئوزه مصاحبه او، حاج مهدی عراقی، صحبت کنیم. چند ساعت بعد پیغام پس آمد که متأسفانه سیامک ساعتی پیش با کرونا از ما رفت. عجیب تلخ حادثه‌ای شد. فکر کردم ای کاش می‌شد خوانندگان «شرق» بدانند که مصاحبه سیامک با «شرق» آخرین سخن او بود با این دنیای کم‌وفای سراسام‌گرفته ما». گفت‌وگو با مرحوم سیامک لطف‌اللهی درباره شهید حاج مهدی عراقی روز یکشنبه با تیتز «مرد معتبر زندان» در روزنامه «شرق» منتشر شده بود.

^[1] او ایستاد و پیروز شد